

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél-évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:

□ ezetiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

Nyilvánt. sora 40 fill.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség □

és

kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r.-t.A kiadóhivatal meg-
bizottja: Földes Ede
könyvkereskedő.Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adunk vissza.

Aminek jönni kell.

A koalíció lapjaiban fogait csikorgatja a tehetetlen düh, mely gyermekes kitérései-
ben annyira túl hág a mértéken, hogy
arról ábrándozik, hogy immár az alkotmány
revíziójához, a főrendiháznak és a korona
szentesítési jogának eltörléséhez kell hozzá-
fogni. A hangos nevetés, melyben az ilyen
eszmék olvasásakor minden józan politikus
és becsületes, nemzete sorsáért aggódó ma-
gyar kitér, tárgyilag az egyedül találó
bírálat.

A valóságban a koalíciós uraknak csak
önmagukra kellene dühöseknek lenniök,
mert nem képesek a tényeket és a politikai
viszonyokat értékelni.

Burián-missziója, amint már kifejtettük,
onnan eredt, hogy a felirat szövege-
ről is fel lehetett tenni, hogy a koalí-
ciós pártok készek határozottan közelíteni
ahhoz az állásponthoz, melyet a korona
szilárd elhatározással már akkor elfoglalt,
mikor a koalíció egyes vezéreit fogadta.
A homo regiusnak most arról kellett volna
felvilágosítást hozni, hogy mennyire történt
ez a közeledés, mint lenne kialakítható egy
kormányprogrammá.

A koalíció részéről Andrássy gróf
volt megbízva a válaszzsal és miután azt
kellett jelentenie a koronának, hogy a koalí-
ció ragaszkodik eddigi elveihez, természet-

tes volt, hogy az adott viszonyok közt koalí-
ciós kormányra nem kerülhetett a sor.
A koalíciós uraknak ezt előre kellett volna
tudniok, mindazoknak az uraknak, kiknek
szerencsésük volt a koronával értekezni,
kiknek akkor azt a meggyőződést kellett
nyerniök, hogy a korona a magyar nemzet
iránt való minden és legnagyobb jóakarata
mellett sem hagyhatja el egy hajszálnyira
sem egyszer elfoglalt álláspontját, és pedig
szigorúan tárgyi okokból. Ha tehát Burián
küldetésétől más egyebet vártak, csak ma-
gukat ámitották, csak maguk nem értették
meg az idők jeleit.

Ami most következik, ami most közvet-
lenül következni fog, mert következnie kell,
nem nehéz előre megmondani. Nem felada-
tunk Bellany stílusában politikai regényt
írni és kiszínezni, hogy a messze távolban
mint fognak Magyarország ügyei elintéztetni.
Most azonban nem lehet más, mint egy
ügyvivő minisztérium. Közvetlen a választás
után az ilyen minisztériumot az egye-
dül helyesnek jelentettük ki, mert a Házban
elvileg egyesült többség nincs, mert a szá-
mszerű többség, mely csak harci többség volt
a Tisza-kabinet törekvései ellen, nem
politikai, nem kormányképes többség.

Az 1848-as programnak, a perszonalunió-
nak nincs kielégítő képviselője a Házban, a
67-iki kiegyezés pártja pedig szét van töre-

dezve. De miután a nemzetnek mégis élnie
kell s miután nemcsak befelé létszükséglet-
teit, hanem kifelé is nemzetközi kötelezett-
ségeit ki kell elégítenie, csak egy ügyvivő
minisztérium van a helyén. És ügyvivő
minisztérium lenne minden kormány, bár-
mely pártkötelekekből kerülne is ki.

A helyzet, amint az 1906. március 1-ig
mutakozik, és amelyet figyelembe kell venni,
minden kormányt egyszerű ügyvezető kor-
mányra tesz, mely új politikai alkotásokat
nem létesíthet, mert a mondott ideig a
parlament munkaképessége teljesen igygybe
van véve, ha tárgyalni akarják a folyó
költségvetést, a vámtarifát és a kereske-
delmi szerződéseket Németországgal, Olasz-
országgal és talán más államokkal is. Ezt
a munkát elő kell venni, mert elintézése
biztos határidőhöz van kötve, ez a munka
legalább tíz esztendőre prejudikál minden
politikai aspirációnak. A koalíció ezt nem
volt képes méltányolni, mert különben a
vezéreknek be kellett volna vallaniok, hogy
akkor működtek volna legjobban szellemük-
nek és tendenciáiknak megfelelőleg, ha ők
maguk végzik az elkerülhetetlenül szüksé-
ges rendelkezéseket, nem pedig mások által
végeztetik.

Nem ismerték fel a saját és az ország
érdekeit. — ez a politikai büne, a politikai
hibája a koalíciónak.

TÁRCZA.

Egy komikus naplója.

Írta: Solymosi Elek.

(9)

A taps.

Mi az a taps?

A boldogság virága, a geniálitás felma-
gasztalása, a találat megdicsőítése, a be-
csület műveltsége.

Elnevezhetjük a tapsot a hála költésze-
tének, a pesszimizmus balzsamának, az op-
timizmus ihletének, a nyilvános szeretet
titkos szavazatának, az erkölcsi és szellemi
tőke aranyvalutájának.

Ez az abszolút és pozitív értékű
taps. A mi annyit jelent, hogy van rela-
tív és negatív értékű taps is.

Relatív értékű a püsszegéssel elegyes
taps, a buzdító, az udvariassági, az előlege-
zett, a kierőszakolt és a szánalomtaps.

És negatív értékű a gunytaps.

Mert soha sem az a fő, hogy ki kapja a
tapsot, hanem mindig csak az, hogy ki adja,
és miért adja.

Ha ez nem így volna, akkor a cseppő
a Nemzeti Múzeumnak ajánlhatná fel a
maga babérszuszait.

Kérdezzük meg a színészeket, hogy mi-
ként vélekednek a tapsról.

Jászai Mari az első nagy tapsnál azt

hitte, hogy a világ s a közönség kifordult
a sarkából. Azt hitte, hogy a közönség a
játzó, és ő a néző. És így szólott: Nem
értem, hogy mit tapsolnak.

Blaha Lujza az első nagy tapsnál úgy
érezte magát, mintha az Isten neki ajándé-
kozta volna az egész világot. Mert ilyen
ajándékot csak Isten adhat. Vagy a közönség.

Dusa Eleonóra, mielőtt tapsot kapott,
sohse trémázott. A trémát csak azóta ismeri,
a mióta rájött, hogy a taps — kritika.

Sarah Bernhard azt mondja, hogy
ha a közönség nem tapsolna, ő nem játszanék.

Prielle Kornélia csak azóta tudja,
hogy a virágnak színe és illata van, a
mióta a tapsot ismeri.

Rákosi Szidi azt gondolja, hogy a
taps, melyet kaczagva nyújtanak, érteke-
sebb, mint az, amelyiket sirva adnak.

Márkus Emilia azt hiszi, hogy ő csak
véletlenül kap tapsot.

Küry Klára az első nagy tapsnál
semmi különöst nem érzett, mert neki
mindegy, akár tapsolnak, akár nem. Ő nem
a tapsért játszik, hanem azért, mert ját-
szania — kell.

Hegyi Aranka a legnagyobb tapsvi-
hart is égi zenének mondja.

Komáromi Mariska a tengeri vihart
lekicsinyli, mert az csak légyzugás azokhoz a
tapsviharokhoz képest, a mikhez szokva van.

Csillag Teréz még nem kapta meg
az első nagy tapsot, s nem is hiszi hogy
valaha megkaphassa.

Vizvári Jolán nem törődik a tapsal,
csak a nem tapsolókkal, mert az kevesebb
fáradtságba kerül.

Gazsi Mariska a tapsok értékének
mérlegelésében soha sem naiva.

Helvai Laura úgy véli, hogy az ember
mindent elfelejthet, de a tapsot soha.

Komlósi Emma szomorúan szokta
mondani, hogy azok az emberek a kik meg-
haltak — már nem tapsolnak.

Vasquez Molina grófné haragszik a
zeneszerzőkre, mert a tapsot még egyikük
sem tudta megzenésíteni.

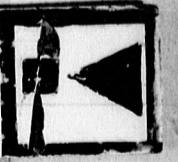
Vidorné Karola mióta megkapta az
első nagy tapsot a Próbaházasságban,
azóta kettőzött buzgalommal jótékonykodik,
mert úgy érzi, hogy azt a nagy tapsot ő
sohasem fizetheti vissza.

Székelly Irén csak két dolgot nem
ért: a végtelenség fogalmát és a taps végét.

P. Lukács Juliskának csak egy
szomorúsága van, hogy nem lehet minden-
nap drámát adni. Hogy egyik tapstól a má-
sikig nagy az időköz.

Petrás Sári a kis kezű férfiktól és
a keztys kezű nőktől egyaránt irtózik.

Nagy Ibolyka soha sem gondol a kapott
tapsokra, hanem mindig csak a kapandókra.

SZEMLÉ.

A válság. A válság dolga egyelőre teljesen stagnál, és minden jel arra mutat, hogy még messze vagyunk nemcsak a teljes kibonyolódástól, hanem a közvetítő megfelelő módozat megtalálásától is. Hogy Tiszát a király ma, vagy holnap felmenti, azt a lapok tulnyomó része tudni véli, nemcsak, hanem azt hiszik, hogy Tisza felmentése után nyomban megbízzák Fejérváry Gezát a hivatalnok miniszterium megalakításával. Ezek szerint Fejérváry csak a más számára készitendő a talajt. Bécsi hírek szerint a Fejérváryra várakozó misszió idő előtt meg-hiusult és most már Cziráky Béla gróf személyéhez kötik a válság megoldását.

A japán-orosz háború. Beigazolt már az a hír, hogy szombaton Togo flottája honnan, honnan nem, de váratlanul Rosdesztvenszky reugeteg hajóhada előtt termelt, azt útközetre kényszerítette és lejátszódott az Oroszország reménységét végleg tönkretető óriási dráma, a csusimaiütközet, a világtörténelem legnagyobb tengeri csatája, Trafalgar, Abukir párja. A japánok bevezető torpedó támadásban 10 hadihajót, az orosz flotta legszebb, legmodernebb hajóit súlyosították el és Nebogatov hajóhadával és 3000 emberével megadta magát. A megmaradt része a szétvert flottának hír szerint Rosdesztvenszkyvel Vladivosztkok felé menekült. Más hírek szerint a futásban maga Rosdesztvenszky is zászlós hajójával együtt elsüllyedt. Különböző helyekről jövő hírek szerint a japánok két panczélost és több torpedóüldözőt vesztek. Hogy Togo teljes és döntő

győzelmet aratott, az már alig lehet kérdéses, valamint az is bizonyos, hogy a vere-ség Vladivosztkok elcsúszását is jelenti. Hihető, hogy a borzasztó katasztrófa megtörte az orosz háborupárt összes reménykedését s a béke soká nem késchetik.

Fajok haroza.

Irtá: Eber Ernő.

E címet viseli az a 200 lapnyi kis mű, mely csak a napokban hagyta el a sajtót, s melyben a szerző — kinek neve nem ismeretlen azok előtt, kik az erdélyi nemzetiségi kérdés iránt érdeklődnek — újabb adatokat szolgáltat az erdélyi nemzetiségi kérdéshez. Könyvében nem kopott frázisokat, hanem elmés, okos, új és eredeti észre-vételeket talál az olvasó. Azokat az adatokat foglalja össze, melyek az erdélyi nemzetiségek gazdasági állapota és anyagi jóléte felől tájékoztatnak, s melyek a legalkalmasabbak arra, hogy megvilágítsák azok ellenállási képességét „a fajok harcában.”

Nagyban vázolja először Erdély mezőgazdaságát és állattenyésztését s összehasonlítja az egész országgal. Szomorú képet tár itt elénk a statisztika alapján: Erdély földmívelő népe nem képes az ország országos termés-átlagokat elérni sem buza-, sem rozs-, sem tengeriben. Utóbbi, mint melygyökérzetű növény mit különben a buzáról is mondhatunk, egyfelől sok táplálékot von el a földtől, melynek talajerő-visszapótlása éppen nálunk a legkisebb, másfelől pedig főtalplálékát képezi, csekély tápláló ereje dacára

az oláhságnak s e nép hátramaradottságáról tesz igényei összezsugorodottságáról tanúságot.

Az intenzív gazdálkodást igénylő ipari és kereskedelmi növények termelése, a kender kivéve, fejletlen. Amde nagy kendertermelésünk se jelent fejlett gazdálkodást, mert a kender nálunk nem kereskedelmi forgalomba kerülő növény, hanem csak a házi ruhaszükséglet fedezésére szolgál s több munkaerőt és időt igényel, mint a mennyi a készen vett ruha pénzértéke.

Míg a modern mezőgazdaság legnagyobb haladása az, hogy a talajerő visszapótlását a talaj pihentetése nélkül is képes jótárgyázás által vagy okszerű vetésforgóval biztosítani, addig nálunk az összes szántóföldek 21-94%-a ugaron hever, mikor az egész ország ugarterülete csak 10-86%. Óriási eltérés, minek oka, a háromnyomásos rendszer a kisbirtokon s az ugáros rendszer fenmaradása a nagybirtokon, ami megint a gazdasági gépek és műtrágyázás csekély mérvű használatára vezethető vissza.

A faekék óriási száma szimbóluma annak a gazdálkodásnak, mely a felső talajrétegből az összes tápláló anyagokat kiaknázza, az alsóbb talajréteg tápláló anyagának érintetlenül hagyásával. Így vagyunk a vető és magtisztító gépekkel is.

Az állattenyésztésnél 1857 és 1895-közt a szarvasmarha és sertésállomány nem növekedett úgy, mint országosan, a juhállomány azonban erősen szaporodott, holott az minden intenzív mezőgazdasággal bíró országban csökkent. A szarvasmarhák súly-, fejés és értékátlagai azt bizonyítják, hogy szarvas-

Vizvári Mariska mihelyt megkapta az első nagy tapsot, de zaválni akarta a papát és a mamát, akik arra tanították, hogy ők szeretik őt legjobban.

Nikó Lina azt szeretné megtudni, hogy a tapsnak miért nem állítottak egy szentet s ennek a naptárban egy ünnepnapot.

Pálfi Nina mindennap értekezik e cím alatt: Nem azért születünk, hogy eljünk, hanem azért élünk, hogy tapsoljunk.

Ledoszky Gizella nem gondolta volna, hogy a játék és éneklés örömeihez még a taps gyönyörűsége is hozzátartozik.

Bárdi Gabi a tapsokat nagyságuk és melegségük szerint tudja osztályozni, s elnevezi őket a virágok és csillagok neveiről.

Ujházi Ede, mikor az első nagy tapsra nézve kérdést intéztem hozzá, így szólott: Kedves barátom! én már kaptam nagy tapsokat, de a legnagyobbakat még nem ismerem.

Nádai Ferencz azt mondja, hogy akik tapsolnak, azokban van valami a grófi jellemből, s akik kezdik a tapsot, azokban valami fejedelmi vérnek kell lenni.

Hegedüs Gyula nem hiszi, hogy olyan ember is lehessen, aki nem tapsol.

Császár Imre a messze jövőben várt temetéséhez — gyászinduló helyett — fekete keztyű nélküli tapsot kér.

Gobányi Árpád úgy vélekedik, hogy

ha a taps nem volna, akkor a világnak se volna érdemes lenni.

Vidor Pál csak kétfelé embert ismer: tapsolót és nem tapsolót.

Szacsavai Imre a tapsot semmibe se veszi, de ha senki se tapsol, akkor elkezd elmélkedni a világ hanyatlásáról.

Szirmai Imre a taps nagyságából ki tudja számítani a színházban az aznapi jövedelmet az utolsó krajczárig. Szereti a tapsot, és a tapsoló nőket.

Mihályfi Károly az első nagy tapsot a Nemzeti Színházban kapta, s abban a percben úgy érezte, hogy az ember nem szeretheti eléggé — az embert.

Gót Sándor nem törődik a tapsolókkal, de a nemptapsolókat őszintén sajnálja.

Gyenes László azzal vigasztalja magát, hogy ha őt, mint intrikust nem is tapsolja a közönség, azért a taps szeretetét neki senki sem tilthatja meg.

Ney David szerint valamennyi hang között legszebb a taps hangja, azután az arany csengése és mindjárt utána a basszus.

Takács Mihály a statisztikai hivatalban szeretne egy taps-osztályt létesíteni, hogy kilehessen mutatni azoknak a nevet és lakását, a kik nem szoktak tapsolni.

Arányi Dezső azt hiszi, hogyha egy tenorária után egyszerre lehetne megtap-

soltatni az egész világot, a halottak tapsa feltűnően hiányoznék.

Molnár László a mikor először játszta Bánk-bánt, kihagyta szerepéből e szókat: „Ne tapsolj hazám”.

Pálfi Imre Bánk-bánban a helyett „Ne tapsolj hazám, Reszket a buszu” ezt mondta: „Reszketek a tapsért”.

Tanay Frigyes az irigységet nagy gyarlóságnak tartja, de úgy véli, hogy a tapsot irigyelni — erény.

Vizvári Gyula gyakran szenved fogfájásban, s ilyenkor megparancsolja a szobalányának és szakácsnéjának, hogy álljanak szembe vele és tapsoljanak. Azok tapsolnak. S a fogfájás megszűnik.

Kassai Vidor sajnálja, hogy nincsenek gyermekei, mert a kapott nagy tapsokat szeretne egy fonográfba rögzítve a gyermekeinek örökségül hagyni.

Zilahy Gyula, a mikor elbresztő órája zörög, felugrik ágyából és elkezd hajlongani, mert azt álmodta, hogy neki van egy tapsoló órája.

Gáll Gyula azt mondja, hogy az embert a tapsáról lehet megismerni.

Tapolezai Dezső azt hiszi, hogy csak az a szép és jó, a mit megtapsolnak.

Dezső József szerint, aki nem tapsol, annak nem volt érdemes születni.

Rónaszéki Gusztáv azt mondja,

STEIN S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVÁRT,

Mátyás király -tér 2. sz.

szülők figyelmébe!

Van szerencsem az igen tisztelt szülők figyelmét kizárólagos gyermekruha üzletemre felhívni. Iskolába járó teany- és huruhák 1 évesétől 14 évesig. Torna ruhák. Őszi és téli kabátok, fehérművek, kötények, kalapok harisnyák nagy választékban, jó formában és kivitelben jutányos áron kaphatók.

Videki rendelésnél elég a gyermek kora és a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint

a legújabb formában, kényelmes viseletű

Szíves partfogást kér

Stein S. és Társa.

marha tenyésztésünk is rosszabb az országosnál.

A viszonyokkal indokolják, hogy Erdélyben a gyors fejlődés, jobban hizó s bővebben tejelő fajták helyett ez előnyekkel kevésbé bíró magyar-erdélyi, riska és mokány fajtákat tenyésztik, pedig e viszonyok megváltoztathatók. Ugyanezen jelenségeket vizsgálja szerző a szász, magyar és oláh vármegyékben; majd a vegyes lakosságú vármegyékben levő járások magyar, oláh és szász községekét illetőleg azok mezőgazdasági állapotát veti össze statisztikai adatokban és kimutatásokban. Nem terjeszkedhetünk annyira, hogy ez adatokat részletesen ismertessük, de általában annyit mondhatunk, hogy az egész országrészre nézve fent vázolt hátramaradottsággal leginkább találkozunk az oláh, kevésbé a magyar, legkevésbé a szász vármegyékben. Ami pedig a községeként részletezést illeti, elég kedvezőnek találhatjuk, hogy a magyar községekben a szántóföldterület az összes területhez és a többi fölmívelési ághoz viszonyítva nagyobb, míg a magyarság térvészését mutatja, hogy az egyes gazdaságokhoz tartozó birtokterület kisebb a magyar, mint az oláh községekben. Kezdetleges állapotra vall, hogy az oláh gazdaságokban a rét és ezzel együtt a juhállomány nagyobb, míg okszerű gazdálkodásra mutat az, hogy magyar községekben a kisebb legelőterület mellett is nagyobb a marhaállomány.

Hátrányosnak mondja szerző, hogy míg a Királyhágón inuen sokkal több a nagybirtok és középbirtok, és jóval kisebb a kis és törpebirtokok száma, addig nálunk kevés a nagy- és sok a kis és törpebirtok. Pedig a parasztagazda tanítómestere a nagy-

hogy az Isten az embert azért teremtette, hogy higyen, reméljen, szeressen és tapsoljon.

Ujvári Károly csak ránéz az emberre és azonnal tudja, hogy szokott-e tapsolni vagy sem.

Szerény Zoltán azzal szokott morfondirozni, hogy mi lenne a világból, ha taps nem volna.

Kiss Mihály a szinpadon azért paraszt, hogy megtapsolják, s az életben azért finom, mert ott is tapsol remél.

Németh József annyira hozzászokott a tapshoz, hogy a mikor másnak tapsolnak, akkor is hajlong és köszöni.

Szabó Antal mikor nem játszik és nem ka phat tapsot, esténként kiül a villája udvarára s megtapsolja a csillaghullást.

Balassa Jenő azt mondja, hogy egy tapsvihar, meg egy tapsvihar, az három tapsvihar.

Sziklai Kornél azt hiszi, hogy ha az állatokat meg lehet tanítani gimnasztikára, felszolgálásra, vagy biciklizésre, a a tapsolásra is megletené tanítani.

Solymosi Elek mindegyre ezt hajtogatja:

Egy gondolat bánt engemet:
Ágyban, taps nélkül halni meg.

(Folytatjuk.)

birtok, az ad neki példát az okszerű gazdálkodásra, meg felszívja a kisbirtokon levő felesleges munkaerőt is. A községenkénti statisztika az mutatja, hogy az oláh kisbirtoknak az egyes gazdaságra eső területe kisebb. A vegyes lakosságú vármegyékben pedig ez az aránylag kisebb terület nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az oláh kisbirtok által felszívassék. Mindez pedig a birtokarány helytelen megoszlásának következménye. Nagy és közép birtok hiányában így sanyli meg a magyar nép az erkölcsi vezetés kiányát, ebből származik a munka alkalom korlátolt-sága is, mely tétlenségre készíti, vagy arra, hogy olesómunkabérért dolgozzék — vagy pedig kivándorlásra.

Ami az erdélyi népfajok életmódját, lakását, ruházódását, táplálkozását illeti, erre nézve is érdekes adatok egész halmazával találkozunk, melyből kivehető, hogy az oláh népfaj igényei, kultúrzsükségei állanak a legalacsonyabb fokon. Az oláh nép életmódja valóságos éhínség, melyre egészen talál amit Tolstoj az 1848-iki orosz éhínségről írt. Az oláh teljesen beéri azzal, amit termel, míg a magyar többet fogyaszt, mint amennyit termel. Ebben egyik főokát lehet látnunk annak, hogy az oláh kisbirtok a vegyesen lakott vármegyékben tért hódít s minden nagyobb többséggé válik.

De azért végzetes hiba volna, ha a magyar gazda bajain azáltal akarnának segíteni, hogy igényeik lefokozásával tegyék képessé arra, hogy kisbirtoka jövedelméből megéljen és a kisbirtok kezeiben megmaradjon. Sőt inkább arra kell törekednünk, hogy termelését az igények mértékeig emeljék fel. De ugyanezt kell tegyük az oláh parasztság körében is. Itt már az igények, kultúrzsükségei fejlesztéséről van szó. Erre legjobb eszköz az iskola. A műveltség itt is igényeket ébreszt, azokat növeli, ami szintén a termelés emelkedését fogja eredményezni. Nemcsak a jogállam szempontjából igazságtalan, de a nemzetiségi politikai tekintetektől is czélszerűtlen, hogy ezt a népet meghagyjuk hátramaradottságukban csak azért, nehogy veszedelmesebb ellenségünké válják. Az, hogy sötétségben maradjanak, éppen izgatóik érdeke.

Az eloláhosodásnak az erdélyi magyarságnak leginkább a székelyföldön kívüli, vegyes lakosságú vármegyékben levő része van kitéve beekeltségénél, birtokviszonyainál fogva, s ennek megmentése sürgősebb a székelyakciónál.

Az oláhelem természetes szaporodásánál fogva is mindinkább tért foglal a falvakban, még a gazdasági tekintetekben első helyt álló s szivósabb szászság rovására is. A magyar állam legfőbb érdeke, hogy a magyar elem erősödjék, jóléte gyarapodjék. Amíg egyfelől az erdélyi magyarság csak gazdasági tevékenységének nagy mértékben való fokozásával lesz képes hivatását a magyar művelődés letéteményeseként betölteni, addig a nemzetiségek javára való részrehajlatlan munkával azokat maga részére nyerné meg az állam és értékes népelemeket szerezne mind magának, mind az általános emberi haladásnak.

Csak rövid ismertetését kívántuk adni e nagy gonddal és alapossgal összeállított

műnek, mely inkább csak azt czélozza, hogy felhívjuk reá a közönség figyelmét, mint azt, hogy annak kimerítő tartalmát adja.

Óvószabályok a nyakszirtmerekedés ellen.

A Magyar Közigazgatás legutóbbi számában a szakközönség figyelmébe ajánlja azon óvintézkedéseket, melyeket Poroszországban a nyakszirtmerekedés elleni védekezésnél a hatóságok elrendeltek. Nem tartjuk fölöslegesnek ezen óvószabályokat a közönség megismertetésére közölni. Poroszországban figyelmeztető lapokon adták ugyan ezt tudtára a községeknek és Poroszországtól tanulni nem szégyen.

1. A járványos nyakszirtmerekedés egy ragályos kór, amely egy láthatatlan kórszertől behatása folytán keletkezik.

2. A betegség rendszerint rögtönösen lázzal kezdődik, melylyel egy főfájás, eszméletlenség s gyakran hányás van kapcsolatban. Ehhez járul többnyire a nyakszirt, a hát, a lábszárak és a karok izomzatának egy sajátszerű merevése.

3. Fertőzés rendszerint a betegek orr- és toroknyálkájára utján keletkezik. Ezen fertőző anyagot a beteg környezete is elterjesztheti, bár maga nem is betegedik meg.

4. Szűk, túltömött és rosszul szellőző lakások előmozdíják a betegség terjedését.

5. Az óvintézkedések ezen betegséggel szemben következők:

a) Gyors feljelentése minden betegülési esetnek a hatósághoz.

b) A betegek szigorú elkülönítése. Ha az otthon nem lehetséges, kórházban szállítandók a betegek. A szállításhoz nem szabad bérkocsit használni.

c) A betegek lakása azok elszállítása vagy felgyógyulása után fertőtlenítendő.

d) Egészséges iskolásgyermek, kik a beteggel ugyanazon házban laknak, az iskolátogatástól visszatartandók mindaddig, a míg erre az orvos engedélyt ad.

e) A beteg hozzátartozói kötelesek szigorú tisztaságot, nevezetesen az orr- és toroknak fertőtlenítő öblögetését teljesíteni. Ezen öblögetéshez menthol-oldat használandó.

A betegek ápolásánál a következő szabályok tartandók be:

1. A beteg ápolóinak tilos más betegek ápolásával foglalkozni.

2. Az ápolók mosható felsőruhát vagy pedid nagy kötényt tartoznak viselni. Az ápoló személyzet vigyázzon, hogy a beteg orrából, szájából kifecscsenő nyálka őt ne érje.

3. A betegszobában a kezek megmosásához mosdótál legyen elkészítve lysoll-oldattal.

4. A beteg köpete és ürüléke rögtön fertőtlenítendő. Szintugy kell a beteg által használt ruházati czikkeket, ágyneműket és evő, ivóeszközöket fertőtleníteni, a mint azok a betegszobából kivitetnek.

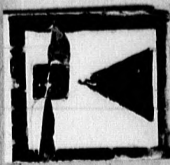
5. Élelmiszereket és italokat nem szabad a betegszobában tartani.

6. Az ápoló a betegszobából való távozás előtt arcát és kezeit fertőtleníteni, torkát, orrát fertőtlenítő szerrel kiöblíteni köteles.

Tavaszi és nyári divat ujdonságok legolcsóbban

TÁNGEL JÓZSEF

előnyösen ismert női és férfi divatáru kereskedésében NAGY ENYEDEN szerezhetők be.

Vegyes hírek.

— **Győztesen haza.** A szombaton és vasárnap lefolyt országos tornaversenyéről hétfőn éjjel jöttek haza diákjaink. A Bethlen-kollégium régi jó híréhez képest a főgimnázium 18 társintézzettel elsőrendűnek minősített. Tornászaink, kiknek ügyességéről a házi versenyek alkalmával többször volt módunkban meggyőződni, kiváltak a vándordíjért — a zászlóért — való küzdelemben, a mintacsapatban, a kótyajátékban s a szabadon választott buzogány gyakorlatokban, miért az intézet négy kitüntető oklevelet nyert, s a tornászok 24 ezüst érmet. Az egyéni versenyben érdemmel lettek kitüntetve Datky Lajos VIII., Nagy Károly VII. osztályos tanulók. Örömmel jegyezzük fel városunk drága kincsének, a Bethlen-kollégiumnak ez újabb sikerét, mert megbízható forrásokból hallottuk, hogy a fenn jelzett kitüntetésen kívül a derék diákcsoport szolid, fegyelmezett, komoly úri megjelenésével úgy a közönség, mint a mérkőző iskolák s a versenybírók többszörös elismerését nyerte meg. A versenyen résztvettek: Dali Gyula, Datky Lajos, Dely László, Paulini Rezső VIII. o., Farkas Albert, Iucez Károly, Juhász András, Nagy Károly, Puskás Sándor, Soós József, Szabó András, Vadas József, Villányi Ferencz VII. o., Csizsér Dénes, Dán Andor, Herepei Árpád, Lukácsi Zoltán, Nagy Samu, Nyárádi Gyula, Sükösd Sándor, Szabó Iucez, Szathmári Lajos, Szilágyi Béla VI. o., Deák Sándor, Harmath János, Székely János tornatanárnak gratulálunk, a győzedelmes diákcsoportnak pedig azt köztjük szívére, a mit Berzeviczy miniszter: „Ti vagytok ennek a nemzetnek a jövője!”

— **Sombory Sándor** rendőrkapitány, egészsége helyreállítására, 3 heti fűrdőhasználatra Pöstyénbe utazott. Távolléte alatt a rendőrkapitányi teendőket Nagy István I. rendőrbiztos végezi.

— **Gyászír.** Medgyes Bálint ügyvéd, 48—49-iki honvédszázados, megyebizottsági és városi képviselőtestületi tag, élete 78-ik évében f. hó 30-án végelgyengülésben elhalt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz.

— **Halálozás.** Bocz Lajos nyug. m. kir. posta- és távirada-alkalmazott életének 49-ik évében folyó év május 30-án d. e. 9 órakor hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése június hó 1-én d. u. 3 órakor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint.

— **Iparosok továbbképzése.** Az államnak azon célja, hogy szakmájukban tehetséges és törekvő iparosokat továbbképzésre serkentsen állami segélyezéssel, mindegyre jobban valósul meg, első sorban a magyar ipar, aztán a helyi és környékbeli szükségletek, és az illető iparosok haladása javára. Így kapta meg városunkban is egy szorgalmas fiatal iparos, Hajdu Albert fazekas az állami támogatást, hogy magát mesterségében tökéletesbitse, ismereteit bővítse. Az elmúlt héten érkezett vissza Nagyszőlősről, hol egy negyedévet töltött az állam agyagipar telepén, elsajátítván a különféle összetételű cserépkályhák készítését. Most pedig arra törekedik, hogy az állam által kilátásba helyezett készitési eszközök részbeni adományozásával műhelyét a cserépkályha készítésére városunkban berendezze. Kiserje siker vállalkozását.

— **Báza gyógyfürdőt** június 1-én nyitják meg a fűrdővendégek előtt. A megnyitási ünnepélyen Pataky Sándor főszolgabíró lesz jelen.

— **Tanuló-hangverseny.** A Bethlen-kollégium ifjusága 1905. június 4-én délelőtt 11 órakor a kollégium dísztermében évről-évre tartott hangversenyt tart a következő műsorról: 1. Linda operából részlet. Előadja a kollégiumi zenekar. 2. Katona dalok. Előadja a gimn. vegyeskar. 3. Chant d'amour. Előadja a koll. zenekar. 4. János vitézből. Előadja a tanítóképző férfikara. 5. A) b) c) három finn-dal. Előadja a gimn. vegyeskar. 6. Népdalok. Előadja a tanítóképző férfikara. 7. Marseilleise. Előadja a gimn. vegyeskar.

— **A Bethlen-kollégiumi ifjuság** „Kemény Zsigmond önképzőkörének” nyilvános pályázatai — tanulmányok, szabad-előadások és szavalkatokkal — Toldy Ferencz születése századik, Csokonai Vitéz Mihály halála századik, Vörösmarty Mihály halála ötvenedik évfordulója megünnepelesei a kollégium dísztermében, 1905. június 4-én, vasárnap d. u. 4 órakor ily rendben folynak le: Himnusz. 1. Simonfi János VIII. o. t. részleteket mutat be Toldy Ferenczről, a magyar irodalomtörténetírás atyjáról szóló pályamunkájából. 2. Szabó András VII. o. t. Csokonai emlékezetére írt beszédet mondja el (rövidítve). 3. Czirner László VII. o. t. szavalka Szabolcska Mihály „Strófák Csokonai százados ünnepére” című költeményét. 4. Szilágyi Aladar VIII. o. t. szavalka Csokonai „A reményhez” című költeményét. E költemény első versszakát, régi dallamán, harmonium-kísérettel énekléi Lázár Albert II. kép. 5. Farkas Albert VII. o. t. Vörösmartyról, mint lírikusról szóló részletet ad elő a pályamunkájából. 6. Pávay V. Ferencz VII. o. t. szavalka Gaál Mózes „Vörösmarty szelleméhez” című költeményét. 7. Vadas József VII. o. t. szavalka Vörösmarty „Az élő szobor” című költeményét. 8. Molnár József VII. o. t. szavalka Vörösmarty „A vén cigány” című költeményét. Szózat.

— **Betörés.** A Glück-féle pálinkadepóba a f. hó 29—30-iki éjjelen eddig még ismeretlen tettes a vasredőnynek felszakításával behatolt a kőzépintárban volt 30 korona magához vételével eltávozott. A tettes a szeszitalokban, a depóban felhalmozva levő sok és nagyértékű szeszben semmi kárt sem tett, a miért az érdekeltek a betörő urat állítólag méltó megjutalmazhatása végett jelentkezésre fogják felhívni.

— **Halálos párbaj.** A Hencz-Keglevich-féle párbaj május 29-én délelőtt félkilenc órakor megtörtént s gróf Keglevich István halálával végződött. Az első összecsapáskor Keglevich oly erővel tört előre, hogy ellenfelének kardjába futott. A kard a szív tájékán hatolt be Keglevich mellébe, a testén keresztül hatolva a hátán jött ki. Két percz múlva elvérzés következtében beállott a halál. Ez esemény után pár napra ismét fölriad az alvó közvélemény, a budapesti 15 társaskör, a 8 vármegye és törvényhatósági város mellé esetleg még szegődik 1—2 kör, vagy egy város és vármegye, ket hét múlva pedig a fölháborodás szülte felbuzdulást a közömbösség váltja fel, ahitozunk tovább a „gavallerek” parolája után és a középkor sötét árnyéka ismét ráborul társadalmunkra.

— **Száj- és körömfájás bacillus.** A gazdaközönséget nem kis mértékben érdeklő felfedezésről adnak hírt a külföldi újságok. Egy berlini tudós, Siegel J. doktor felfedezte volna a száj- és körömfájás okozóját, egy igen kicsiny egyszélű őslény, egy protozoan alakjában. Érdekesebbé teszi e

felfedezést még az, hogy a felfedező állítása szerint ugyanez okozza a himlőt is. Természetes, hogy az egész dolgot, különösen pedig az utóbbi állítást még kételkedve fogadják a tudományos világ.

— **A gyulafehérvári kir. törvényszéknél** a folyó évben a 2-ik esküdtzéki ülészak június 5-én kezdődik. A megtartott sorsolási tárgyalás alkalmával kisorsoltattak mint rendes esküdttek: Csekme Ferencz Asszonyné, Fonyó József Nagyenyed, Bedőházy Pál Kutyfalva, Pap Antal M.-B.-Bocsárd, Szalánczy Jenő Örményszékes, Horváth Pál Nagyenyed, Nestor Viktor Marosújvár, Spangenberg Gyula Nagyenyed, Ratiu János dr. Balázsfalva, Kolombán Lőrincz M.-Herepe, Irieszku Irimias Diód, Ruszán János Mindszent, Tangel József Nagyenyed, Székely György Lőrinczréve, Fekete Mihály Nagyenyed, Szilágyi Leopold Csekélaka, Pantea Jenő Balázsfalva, Pataki Sándor Mihálfalva, Salamon Sámuel Vingárd, Pap János Nagyenyed, Pongrácz Simon Balázsfalva, ifj. Graef János Nagyenyed, Benyovics Mór Nagyenyed, Csalah Kálmán Vizakna, Szőlősi Károly Koslárd, Málnásy Károly Szaszujfalu, Baruch Jenő Gyulafehérvár, Schieszel Károly Balázsfalva, Nikora Bazil Csongva, Borsos Albert Koslárd. Helyettes esküdttek: Kelen Henrik, Springer Adolf, Pinter Sándor, Czirlea József, Petrács Ferencz, Papiu Viktor, Mendel Manó, Schaeser Ferencz, Fried Albert, Kádár Miklós Gyulafehérvár. Targyalás alá kerülnek a következő ügyek: 1905. június 5-én Szucs János Pipirig és társa elleni rablás miatti bűntűgy, június 6-án Vodán Demeter ellen szándekeos emberöléssel párosult rablás miatti bűntűgy, június 8-án Cserneu Miklós és társai ellen szándekeos emberölés miatti bűntűgy, június 13-án Petrika Katalin ellen gyilkosság miatti bűntűgy, június 15-én Petrik Efreem ellen gyújtogatás miatti bűntűgy.

— **Multkori számunkban** röviden emlékeztünk meg az „Egyetertes” jubileumáról, most előttünk fekszik a négy évtizedes multjának ragyogó dokumentuma az a kétszázegyven oldalas ünnepi szám, a melylyel főnállásának negyvenedik évfordulóját ünnepelte az Egyetertés és bővebben szólhatunk róla. A politikai, szepirodalmi, művészeti, tudományos és gazdasági életünk valóságos tükre ez a jubilaris szám, a melynek megalkotása dr. Pap Zoltán főszerkesztő, Erdős Armand igazgató és Purjesz Lajos felelős szerkesztő nevéhez fűződik. Az ő fáradhatatlan munkásságuknak eredménye ez a gyönyörű mű, a mely korhistoriának maradandó emléke lesz. Az Egyetertésnek eme páratlanul álló díszszámát úgy az összes budapesti, mint a legnagyobb külföldi lapok is a legnagyobb elismeréssel fogadták és mint csodáról beszélnek róla. S méltán, mert a hazai újságitradalom, de a vitágszarnalisztika sem produkált eddig ilyen, vagy ehhez fogható munkát, a mely úgy irodalmi, mint zsurnalisztikai, mint pedig nyomdatechnikai szempontból valósággal unikum számba megy. Az imponáns külső dísznek megfelel a szellemi rész. Tartalom és forma teljesen kiegészítik egymást. A mi nagy eszme, nagy gondolat csak támadt Magyarországon, azt mindazok, a kik a magyar földön a szellemi életet és a munkát képviselik, bokretaba gyűjtötték. Valóságos kaleidoszkop ez az imponáns díszszám, a melyet végig lapozva, megismerjük a mai Magyarországot. Első rendű, sugárzó nevekkel találkozunk az olvasó minden oldalán. A legelső irok, politikusok, államférfiak vilá-

gitják meg benne a politikai életnek és harcznak minden mozzanatát, irányát, alakulatát és eszméjét. A tudományos világ művelőitől is számos közleményt tartalmaz a jubiláris szám. Nines ágazata a tudományos buvárlatnak, az elméleti és gyakorlati tudományosságnak, mely helyet ne foglalna itt. A leghíresebb emberek irtak orvosi, jogi, mérnöki, közigazgatási, tanügyi, és geográfiai ösmertetéseket, tudományos közleményeket, valamennyit népszerűen, úgy hogy a laikus olvasó is megérti, a szakembert is kielégíti. A szépirodalomnak minden ága és iránya hasonlóképpen képviselve van a jubiláris számban. Bájos elbeszélések, apró novellák, pompás eszmefuttatások egész sora gyönyörködteti az olvasót. Pompás költemények és zenei kompozíciók nagy sora egészíti ki a szépirodalmi részt. A művészet is szóhoz jut a dísz-számban. Mindenki gyönyörködhetik nem egy kiváló művész, vagy művész gondolkodását tükröző cikkben. Közgazdasági életünknek összes számottevő tényezői és intézményei is mind rendre elvonnak az olvasó előtt. Különös figyelmet érdemel az Egyetértés negyven éves története, Déri Gyula kitűnő műve, a mely felöleli a tizenkilencedik század egész politikai irodalmát, mert hiszen ennek ugyszólván középpontjában állott mindig az Egyetértés. Az Egyetértésnek, a mely immár negyvenesztendje harczol a magyar nemzet legszentebb jogaiért, előfizetési ára változatlanul maradt egész évre 40 korona, fele évre 20 korona, negyedévre 10 korona. Az előfizetők Hevesi József és dr. Falk Zsigmond szerkesztésében megjelenő „Magyar Szalon” című magas nivóju havi folyóiratot teljesen ingyen kapják, a Divatszalon pedig fél évi 2 koronás kedvezményes áron.

(x) **Tüköri Ármín fogműterme** Jókai-utca 3. szám New-York szálloda mellett, Kolozsvárt.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár
Részvénytársaság.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékelik. Hirdetéseket a kiadó-hivatal veszi fel.

Viz-utca 2. szám alatti ház szabad kézből eladó. Tudakozódhatni Vártér 20. sz. 700 1-2

„IBOLYA” virágcsarnok

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. 7.
Kertészeti: telep Krizbay-utca 27.

Minden idényben friss vágott virágok, déli növények és idényszerű hazai eszerp-virágok, állandóan szállításra készen.

Legújabb külföldi ujdonságok
virág és konyhakerti palántokban.

Menyasszonyi, névnapi és alkalmi osokrok, koszorúk, szallag és felirattal, vidékre express szállítással teljesen megbízhatóan, legszebb kivitelben, legjutányosabb árbau. 625 8-52

Sz. 866/1905.

691 3-3

Árlejtési hirdetmény.

A verespatak-orlai m. kir. és társ. Szentkereszt altárónál a bányatermények és üzemi anyagok lövonatu vaspályán való szállításához szükséges **lófogatok előállítására** 1905. évi augusztus hó 1-től kezdve 1908. évi július hó 31. napjáig három évre ezennel árlejtés hirdettetik.

A vaspályán tiz métermázsát tartalmazó csillékben a bányából a siklóg átlagosan 5800 méternyi távolságra évenként mintegy 200,000—300.000 métermázsá ércz és töreces lesz szállítandó; az erre vonatkozó ajánlatok egyes csilléknénti árban teendők.

Vállalkozni szándékozók egy koronás bélyeggel és 400 korona banatpénzzel ellátott zártajánlataikat folyó évi **junius hó 2-án** délelőtti 10 óráig az alólirott m. kir. bányá- és fémbeváltó-hivatalhoz küldjék be.

Az árlejtési feltételek az alólirott m. kir. bányá- és fémbeváltó hivatalnál megtekinthetők.

Abrudbánya, 1905. évi május hó 18.

M. kir. bányá- és fémbeváltó-hivatal.

Előpataki gyógyfürdő

kiválóan íó eredménnyel használható a **gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj és lép bajoknál, köszvény és csúznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegség-nél.** A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézetű kezelés, masszázs, svédorna, diütikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.** Fürdő idény: május 15-től szeptember 15-ig. Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb. **Az előpataki ásványvíz,** mely a szénsavdús, egvényesvasas savanyu vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, háznál is használható és mint **üdítő, kellemes ital** tisztán vagy borral vegyítve nagy keveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. **Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.** 686 3-4

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz

Elvállal galvanoplasztikai

munkákat, mindennemű klisék

öntését, rézmetszeteket fénykép

vagy rajz után

Készít gazdasági vas, réz

géppöntvényeket.

Tisztelettel

Liskai János.

626 16-104

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szab. Hattyu gyógyszer-tár** által Majna-Frankfurt. 685 3-52

688 3-3

Ha valódi

borszéki borvizet

akarunk inni,

figyeljünk a dugó-védjegyre

Szíves tudomására kívánom hozni a helybeli és vidéki közönségnek, hogy

vas- és fűszerüzletemet

Fötér 22. sz. alá

(volt csendőr-laktanya)

saját házamba helyeztem át, melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelően alakítottam át és rendeztem be. A t. közönség bizalmát és irányomban tanúsított jó indulatát továbbra is kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

695 3-3

ifj. Graef János.

50 évi siker!

Eszéki
ARCZKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR SZAPPAN

eltávolítja a szeplőt, máj-foltot és a bőr összes tisztátalanságát.

617 8-10

Valódi csakis a

DIENES C. J. SZALVATOR
ESZÉKE, Felsőváros.

1 tégely eszéki arozkendőcs ára 70 fillér és 1 korona

1 drb Szalvator-szappan ára 1 korona.

1 tégely kézi paszta ára 1 korona 20 fillér.

Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona. Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatarézeketől és megfelelnek tökéletesen a 71.012 számú

B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÜRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában
VI., Király-utca 12. és Andrássy-út 29.

Máv. menetrendje Budapest—Predeal közt és vissza.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
604	506	504	602	508	502		507	501	503	601	505	511
7-25	9-00	2-35	2-00	5-45	9-15	ind. Budapest	7-10	7-50	1-50		6-40	9-35
Sz. v. 512 12-41	4-10	7-14		2-06	2-18	Nagyvárad	10-37	2-32	8-36		11-13	4-09
		Sz. v. 516 10-50		8-30	6-11	Kolozsvár	6-05	11-10	5-23		7-13	12-59
5-32	8-54	10-36		10-29	7-26	Aranyos-Gyéres	3-48	9-30	2-35		5-18	10-16
6-52	10-16	1-10		11-16	7-50	Székely-Kocsárd	3-07	9-00	1-56		4-43	10-08
7-17	10-44	1-24		11-40		Maros-Veresmart	2-49	8-50			4-27	9-52
7-29	11-02	1-58		12-20	8-16	Nagy-Enyed	2-19	8-29	1-06		3-59	9-22
7-54	11-31			1-28	8-37	Tövis	1-57	8-12	12-43		3-38	9-00
	12-20		11-54	2-03		Karácsonfalva	12-58					
	12-49			2-14	9-05	Küküllőszög	12-48	7-35		2-52	2-36	
	1-03		12-23	2-22		Balázsfalva	12-36				2-21	
	1-10			3-32	9-47	Kis-Kapus	11-41	6-56		2-15	1-22	
	2-13		1-02	3-49	10-01	Medgyes	10-53				1-58	
	2-32		1-15	5-04	11-00	Segesvár	9-48	5-49		1-10	11-44	
	3-47		2-03	5-33	11-15	Héjjasfalva	9-05	5-29		12-51	11-23	
	4-03		2-21	9-27	2-09	Brassó	5-32	2-45		10-26	8-07	
	7-50		4-52			érk.						

Budapest—Arad—Tövis és vissza.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	
604	606	602	610	608	624		625	607	601	605	603	
7-25	8-10	2-00		10-00		ind. Budapest		6-10	1-10	7-20	9-35	
12-22	4-02	7-04	10-00	6-35		Arad		9-30	8-18	11-25	4-16	5-09
3-14	9-16	10-15	6-00	10-57		Piski		4-12	5-08	6-15	1-05	10-27
4-15	10-35	11-02	7-25	12-11		Alvincz		2-52	4-09	4-48	12-05	9-01
4-26	10-55	11-14	7-46	12-31	7-00	Gyulafehérvár	9-30	2-33	3-57	4-29	11-36	8-45
érk.	11-25	11-35	8-21	12-58	7-35	érk. Tövis	8-55	2-00	3-33	3-55		8-16

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig való időt jelzik.

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruygár részv. társaság Nagyenyed.

Dobozárugár. Könyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindenemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlított dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolá ára olcsó áron szállit.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapirokat, falragaszokat, meghívókat, s mindenemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, pósta csomagcímkeket, pecsétjegyeket, címkeket, ragjelzéseket, porkapszulákat, papirzaecskókat, kötőzopapirokat és mindenemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó árban, szép és izlése kiállításban.

Katonaságnak, vasutasoknak és ipari munkásoknak 10% engedmény!

ÚJ órákészítő- és javító-műhely
Mátyás király-tér 2. Városház épület.

KERESZTES M. óramű készítő, készít mindennemű ingás- és villamos órákat megrendelésre és raktárra a legegyszerűbbtől a legdrágábbig. Órákat szakszerűen javít. Órák a legpontosabban szabályoztatnak, hidegbe, melegbe, fekvő és függő. — Regi útóórák, chronometer, utazó, ellenőrző, közönséges és jobb gyártmányú órák speciálistája.

Inga-órák harang (kong) ütésre átalakíttatnak.

Mérsékelt árak!

Kérem pontos és szakszerű javításaimról meggyőződést szerezni. 628 17-26

Vidéki megbízásokat lelkiismeretesen teljesítek.

Órákért 2 évi tényleges jótállás!

Órákért 2 évi tényleges jótállás!

Katonaságnak, vasutasoknak és ipari munkásoknak 10% engedmény!

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utcza 12 szám.

Alapított 1870-ben.

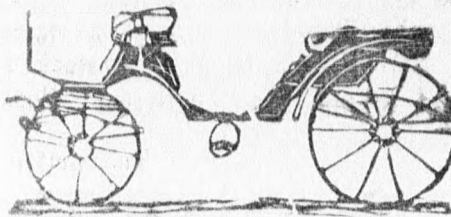
Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal válaszolunk.

Beees pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak abban is. Fővezünk a jó, szolid munka jutányos árban.

255

BALLA BÉLA

előnyösen ismert húszletében a husarak a következők:

- 1 kiló marhahús 1.20 fill.
- 1 „ borjuhús 0.96—1.20
- 1 „ sertéshús 1.36—1.52.

Ugyanott 10 hekto finom

SOM-BOR

kisebb mennyiségben is eladó.

FOGORVOS
PERL JÓZSEF
American Dentist

Nagyenyedre érkezett. Rendel a „Két hattyu“ szállodában 4. sz. alatt d. e. 9—12-ig és d. u. 2—5-ig.

3—3 E hó 3-áig marad itt. 693

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszzebeni földhitelintézet“

részéről

ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármintemű felvilágítással, utbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálak.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybéli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szabadó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzügyintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ül, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költséges. 587 15—52

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Alapított 1865. évben.

BABOS SÁNDOR utóda

HAJEK MIKSA

órák és ékszerész

Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélszerű és divatos

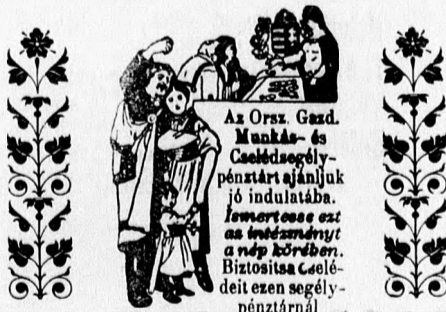
alkalmi ajándékok

Olcsó beszerzési forrás!

Vidéki megrendelők kedvezményben részesülnek.

Nem tetsző tárgyak 8 napon belül visszavétnak.

515 48—104

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Cséllősegély-pénztári ajánljuk jó indulatába. *Ismeretes az az intézmény a nép körében. Biztosítsa Cséllő-deit ezen segély-pénztárnál*

Telefon 351.

BABOS ÉS TÁRSAI

vaskereskedése

KOLOZSVÁR, DEÁK FERENCZ-UTCZA 25 sz.

Telefon 351.

N. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünket megnagyobbítottuk és az idény beálltával raktárunkat dusan felszereltük mindennemű vasárakkal. Nagy készletet tartunk *kudsi rudvasakban, építkezési vastartányok, beocsini cement, gipsz, nádfonat, elszigetelő és fedőlemezek, Carbolineum, kátrány, Koax és faszén. Mindennemű olajok és festékaruk, gazdasági gépek és eszközök, rézgálicz és raf-faháncs. Tűzmentes pénzszekrények. Kocsilámpák és kocsivasalások.*

Mindennemű vasaruk *kicsinyben és nagyban eladása.* Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek

Legnagyobb választék női-, leány és gyermek kalapokban.
Lányi Benőné Kolozsvárt,

Wesselényi Miklós-utca 2. sz.

emeleten levő nőikalap termeiben a legkényelmesebb bevásárlásait esz-
közölheti a m. t. hölgyközönség a tavaszi kalap divat újdonságokban, mi-
vel legnagyobb raktárt tart párizsi és bécsi modellekben, fántázi finom
formákban, egyszerűbb és diszesebb kalapokban minden színben és formák-
ban, állandóan nagy raktár gyászkalapokban, művirágok gyári raktára, min-
dennemű kalap díszek nagy választékban.

Az áruk mind újonnan érkeztek legelsőbb rendű gyárosoktól, tekintve
azt, hogy a forgalomba keresem a hasznát a legdivatásabb árukat olcsó
árban árusíthatom, melyről az érdeklődők kéretnek meggyőződést szerezni.

Átalakítások és díszítések felvállaltatnak. Vidéki megbízások gyorsan
teljesíttetnek.

Tisztelettel

Lányi Benőné.

624 17-20

Telefon 395.

Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha
tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.

III Műhely-telep Tivoli-utca III

Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 19-104

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI

GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő
váltókat a legelősebb kamat-
láb mellett.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500
koronától kezdődőleg már
4 1/2 % alapkamattal földbir-
tokra, a beesérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogköl-
csönöket igen előnyös
feltételek mellett konvertál
s mindennemű ilyen ügyeket
a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után
500 koronán felül 6 1/2 %-ot
számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen szá-
mára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt
értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 1/2 %-ot fizet.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r. t.

Alaptőke: 300.000 kor.

Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsön ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra,
sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintezetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési
díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2 % mellett, kereske-
delmi váltókat pedig 6 % mellett számitol le.

Betétet 4 1/2-4 1/2 % kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudó-
mására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt

a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

ujlag a legmodernebbül felszereltem.

Különös figyelmébe ajánlom platin, aquarell
és olajfestményeimet, melyekkel többszörösen
kitüntette lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli specialista
vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb e
alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb photo
email képekre, ugyszintén életnagyságu mellkép
nagyításokra, melyek bármily régi fénykép
után készülnek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban esz-
közöltetnek.

Y nagyérdemű közönség b. támogatását kérve,
vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,
fényképész.

50-104

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható: Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 72. sz.

NYOMTATVA a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvény ársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.